

PRZERZECZENIE (3) *sb n*

Pierwsze, drugie i trzecie e jasne, końcowe z tekstów nieoznaczających é.

sg *N* przereczeni(e) (2). ◊ [*G* przereczeni(a).] ◊ *I* przereczeni(e)m (1). ◊ [*L* przereczeniu.]

Sł stp, Cn brak, Linde XVI w. s.v. przerec.

I. Rzeczownik od „przerec” (1) :

1. *Wyartykułowanie, wypowiedzenie* (1) :

Szereg: »głos a przereczenie« (1): Syllaba, Syllábá/ to yeft ofiężenie kilká liter yednym głósem á przereczeniem/ rzek zowá niektorzi. *Mącz* 436b.

2. [*Odezwanie się [czyje do kogo]:* Nákoniec we wŷyftkim texcie czterzech Ewangeliy [...] tylko czterzykroć Máryą mowiącą fłyfzimy. Naprzod do Aniołá/ ále áż po pierwfzym y wtorym Anielłkim do niey przereczeniu. *WujPosŚw* 1584 343 (*Linde s.v. przerec.*).]

II. *W funkcji podstawowej* (2) :

1. *Wypowiedź, słowa wypowiedziane* (2) : MOżefz ich [*Śmietanków*] ták názywác prze vczćiwość wielká/ Bo tám naydzyefz y dobroć bá y cnotę wŷzelká/ Ieft męftwo obyczáie ná wŷyftko vczćiwe/ Y kázde przereczenie w ich vfciech práwdziwe *PapPAn* I3v, I4; [*Facete dictum. Wyborne przereczenie. TerentMatKęł* D5v].

2. [*Obietnica:*

Zwrot: »z przereczenia wolnie puszczać« = *uwolnić od obietnicy:* Kŷiádzá Staniłława fprzereczenya nam vczynionego wolnye pŷłczami. *ZapWpolActCon* 1540 9/221v.

Wyrażenie: »przereczenie [*komu*] uczynione« *cf* *Zwrot.*]

Synonimy: **I.1.** *powiedzenie, wymowienie; **II.1.** *mowa, powiedzenie, słowo;* **2.** *obietnica.**

Cf **PRZERZEC**